

НДІВІЧЫ

№109 (640)

КОШТ СВАБОДНЫ

стр.3

Хроніка адной вайны

Ад рэдакцыі

Выхад гэтага нумара газеты НДІВІЧЫ ў свет ледзь не быў сарваны. У выніку «віруснай атакі» літаральна напярэдадні падпісання нумара ў друх інфармацый ў двух самых галоўных рэдакцыйных камп'ютерах была поўнасцю згубленая. Нумар практична рыхтаваўся нанава. Быў таксама згублены і запас тэкстаў на наступныя нумары.

Магчымы, пра гэта нам не варта было бі пісаць – чаго толькі ўжыці не надарыцца, – але чаму ж гэта на нашу газету ўсе проблемы вось так адначасова навальваюцца. Ці не зашмат супадзення?

Мы ўжо даўно прагнавалі, што ўвосень уладамі пачнуць «разбіральца» з незалежнай прэсай. І не памыліся. У пачатку верасня ў газете пачалася маштабная падатковая праверка. Пры гэтым правяраючыя цікавіцца не толькі фінансавымі аспектамі дзеянасці выдання, а літаральна ўсім – як робіцца газета, якія ў нас крыніцы інфармацый... Толькі што пра тое, адкуль бірэцца туалетная папера ў рэдакцыйнай прыбліжальні, пакулы не пыталіся.

Далей. Пасля публікацыі інфармаціі пра шэйманаўскае лецинг ён падае на нас у суд і патрабуе 15 мільярдаў за тое, што мы яго нібыта «абразілі». Хоць нічога абреажаючага мы ў артыкуле так і не знайшлі. Суд яшчэ не паспей пачацца, а да нас ужо прыходзілі апісваць маёмы. На шчасце, не атрымалася. Літаральна праз дзень да нас прыходзіць хлопцы ў скурніках з чырвонымі вокладкамі падатковай інспекцыі (гэта ў дапаўненне да тых правяраючых, што і пярэрвяшаюць у рэдакцыі) і «прапануюць», не адкладваючы, правесці інвентарызацыю ўсіх матэрыяльных каштоўнасцяў рэдакцыі. Ад нас патрабуваюць стварыць камісію з іх уделам і разам перапісаць кожны стол, кожны камп'ютер. Трэба разумець, каб пасля было зручней ўсё гэтакімі канфіскуюцца.

Сёння ў Маскоўскім судзе пачынаюцца слуханні па іску Шэймана. Адзін толькі тыгыд Дзяржаекратара можа дапамагчы вытрымкі любу справу. А калі яшчэ ёсць прамы загад Лукашэнкі на закрыцці НДІВІЧЫ, то ні адзін суддзя, калі ён толькі не збіраеца эміграваць за мяжу, не асмеліцца выказаць свой незалежны погляд на справу.

Адначасова ў Парыжанскім судзе сеіння служаеца справа «Анатоль Белы супраць НДІВІЧЫ». Мы ўжо шмат паведамлялі на гэты конт, аднак нагадаем: у адной з публікацыяў мы назвалі старшыню клуба «Спадчына» А.Белага «авантурыстам» – бо ён ўжо даўно носіцца з праектам, якія маюць асноўнай мэтай пакінуць ягонае імя на старонках гісторыі, – напрэклад, намагаеца перанесці магілу Максіма Багдановіча з Ялты ў Мінск. Спадар Белы хоча ад насызнявагу ягоны «вартасці» (менавіта гэта слова было ўжыткава ў ягоны ўскрайні заяве) з мільярды рублёў.

Заканчэнне на стар.2

Хто «аўтар» забойстваў?

Па факце знікнення Віктара Ганчара і Анатоля Красоўскага ўзбуджаная справа па артыкуле «наўмыснае забойства»

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Прайшоў тыдзень, як зніклі Віктар Ганчар і прадпрымальнік Анатоль Красоўскі, аднак ніякай новай інфармацыі, якая б дапамагла паскорыць тайну здарэння, не з'явілася. Міліцыя заўяляе, што робіць усе магчымае для пошуку Ганчара і Красоўскага і што ўжо ўзбуджаная крыміналная справа, у межах якой пошуку стануць больш інтэнсіўнымі. Родныя і знаёмыя знікшых кажуць, што міліцыя «фактычна не зрабіла нічога». Настрой родных наблізуцца да мяжы, за якой ужо немагчыма сябе тримаць. Што зразумела.

Час праходзіць, а разам з ім слабеюць і надзеі на шчасліве заканчэнне гэтай гісторыі. Само ўзбуджэнне крыміналнай справы па 101-ым артыкуле – наўмыснае забойства – кажа само за сябе. Праўда, паводле міліцыянтаў, гэта «верхня рыса», на самай справе ўсё можа скончыцца лепиш. Будзем спадзявацца.

І ўсё ж, якія версіі знікнення Ганчара і Красоўскага існуюць зараз?

Міліцыя ўказвае на трох групах версіяў. Першая – гэта так званыя злачынствы супраць асобы. «Ганчар і Красоўскі моглі стаць ахвярамі звычайных бандытў, якія спакусіліся на гроши, «мабільнікі», вонратку, машыну», – кажа кіраўнік следчай групы палкоўнік Валянцін Патаповіч з крыміналнай міліцыі Мінска.

Заканчэнне на стар.6

ТЭНДЭНЦЫИ

Гарэлачны крызіс

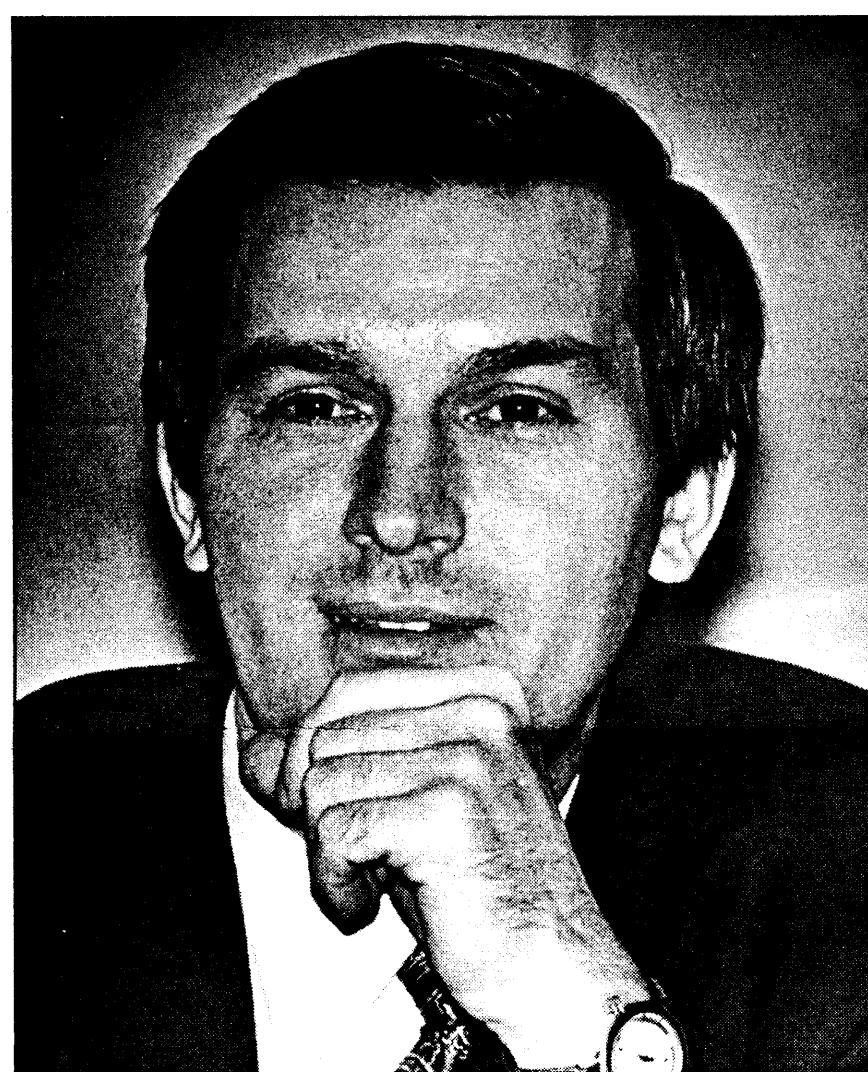
У краіне склалася сітуацыя, калі не толькі «Жрать нечего», но і няма чаго выпіць з гора

Мікола ВАЙТОВІЧ

З прылаўкаў мінскіх крамаў знікла танина лікёра-гарэлачная прадукцыя. Як заўсёды, чыноўнікі абвінавачваюць ва ўсім грамадзянаў, якія, маўляю, пачалі больш спажываць гэтага прадукту. Што ж на самай справе адбываецца ў вытворчасці спіртных напояў?

З савецкіх часоў улада ў краіне заўсёды ды трымалася на танинай гарэлцы і хапала яе ўдостоль. Перабоі са спіртнымі ліквідуюцца аператыўна, каб народ не застаўся без прадукту, на які дзяржава трывмае трывалую манаполію. Апошнім часам у нашых крамах быў перабоі з якімі, малочнымі прадуктамі, але танинай гарэлкі горшай ці лепшай якасці было больш чым дастаткова.

Нарэшце эканоміка дапусціла промах у галіне самай прыбылковай для дзяржавы бюджету. Ужо тыдзень, як у мінскіх крамах складана купіць гарэлку, а калі яна з'яўляецца, то хутка знікае. Такая сітуацыя здаецца невыпадковая супала з рашэннем прэзідэнта аб адмене пышнага святкавання «Даждынка». На працягу гэтага тыдня мы адсочвалі сітуацыю і спадзяваліся, што гарэлка з'яўліцца, аднак убачыць яе змаглі толькі ў спецыялізаванай краме «Крыштал», дзе за гарэлкай выстрайлася вялізарная чарга, якую людзі займалі з сямі гадзінай раніцы. Дырэктар крамы нам патлумачыла, што гарэлкі завезлі ўсяго 20 скрыніц.

як раней яйкамі, заніца цяпер гарэлкай. Хоць і не святкавалі «Даждынкі», але народ хоча мець абязаную Аляксандрам Рыгоравічам «чарку ды скварку».

У мінськіх крамах чамусыці началі нас пераконваць, што гарэлка гэта не галоўнае, маўляю, народу «жрать нечего», і пакуль гарэлка застаецца таннай каўбасы ў 2–3 разы, то яе не будзе ў дастатковай колькасці. Павысіць кошт бутэлкі гарэлкі прапануеца не меней чым да 500 тысячаў рублёў. Пакуль жа гэтым танным таварам народ запасаецца на «чорныя» дзень, як раней крупамі. З-за нізкай цаны, сівярджаюць чыноўнікі, грамадзяне маюць магчымасць прыхапіць з сабой у пaeздку за мяжу 5 бутэлек гарэлкі, затым прадаць яе ў Літве за 6 долараў, а ў Польшчу – за 5 долараў і такім чынам паправіць свой бедны бюджет.

Заканчэнне на стар.6

Чарга за гарэлкай ля крамы «Два буслы»

ГАРАЧАЯ ЛІНІЯ

■ Вярхоўная Рада Украіны звязрнулася ў Цэнтрвыбаркам з прапановай зняць кандыдатуру Леаніда Кучмы з реєстрацыі кандыдатаў на прэзідэнцкіх выбарах. На думку парламентарыяў, падчас перадвыбарчай кампаніі Кучма ўжоў свяло ўладу, каб манаполізаць электронныя і друкаваныя СМИ, а таксама выкарыстоўваць уладныя і сілавыя структуры для забеспечэння сабе перамогі.

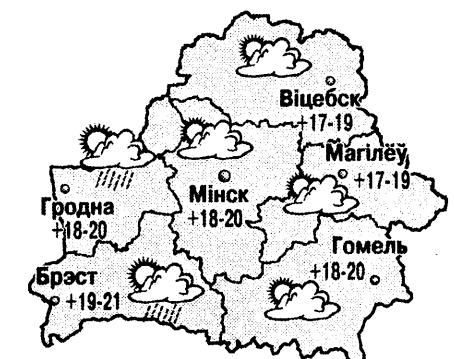
■ У Вялікабрытаніі паліцыя перахапіла буйнейшую партыю падробленай «Віягры». Як сведчаць эксперыты, ужыванне падробкі магло выклікаць смерць чалавека. Кошт партыі падробленай складае каля аднаго мільёна фунтаў стэрлінгаў (1,6 мільёна долараў). Затрыманыя чатыры брытанцы.

■ Прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус лічыць, што ўжо праз некалькі месяцаў ягонай краіне прапануець увайсці ў Еўрапейскі Саюз. Падчас свайго візіту ў Чэхію ён заявіў, што чакае прапановаў аб уступленні ў Еўрасаюз ужо ў снежні гэтага года. Адамкус таксама называе прыкладны тэрмін уступлення Літвы ў НАТО: пачатак наступнага стагоддзя.

Падрыхтаваў
Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

наша
Свабода

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па краіне чакаеца воблачнае з праясненнямі надвор'е, на значайнай частцы тэрыторыі дажджы, вецер паўднёва-заходні, 4-9 м/сек. У наступныя дзве сутак чакаеца воблачнае з праясненнямі надвор'е, па паўночным усходзе кароткасавыя дажджы, ноччу і раніцай на паўднёвым заходзе туман, вецер паўночно-заходні, 4-9 м/сек. Тэмпература паветра ўначы – 6-11, удзень – 15-20. 26 верасня па паўночным усходзе –12-17 градусаў цяпла.

Курс наяднага долара на «чорным рынке»

505 000

Бунтующая Югославия

Александр СИЛИЧ, Нови Сад, Сербия

Массовые акции протеста против политики президента Милошевича прошли 21 сентября в Югославии. Бунтовали 34 города, в том числе Белград, Нови Сад, Вальево, Сомбор и Панчево. Представителю Хартии'97 удалось побывать в Югославии в эти мятежные дни: встретиться и передать слова солидарности представителям сербской демократической оппозиции, президенту и членам Совета города Нови Сад, а также принять участие в массовой акции протеста в этом втором по величине городе Сербии.

Как добраться до Югославии?

Единственный способ — долететь до Будапешта, а там постараться поймать маршрутный микроавтобус до Белграда. Сделать это, скажу прямо, не просто: никаких обозначенных остановок не видно и в помине, а в справочной ничего толкового о существовании этих виртуальных автобусов вам не скажут. Разбирайтесь и ищите сами. В общем, добро пожаловать в Югославию!

Таможня по-сербски «Карина». Работники «Карины» работают на удивление быстро. В упрек будет сказано их белорусским коллегам на границе Польши и Беларусь. Венгерско-сербскую границу мы прошли за 20 минут.

Блокада

Она ощущается, начиная с вокзала. Мне удалось побывать на железнодорожном вокзале города Нови Сад. Я бы даже сказал, что это не вокзал, это то, что должно быть вокзалом: всего лишь несколько поездов в сутки за границу, в вечер-

нее время на вокзале не горит ни одной лампочки, из 20 кассовых окон работают только два, в зале ожидания 3-4 человека. Входя на вокзал города Нови Сад, ощущаешь себя посетителем кладбища.

Валюта

Валюта в Сербии — югославский динар. На белорусский рубль абсолютно не похож. Схожесть только в одном — в многочисленности существующих обменных курсов. Официально за одну дойчмарку вам дадут 6 динаров, тогда как на черном рынке 13-14. Причем, черный рынок — везде: любой продавец киоска или просто человек на улице с удовольствием купит у вас иностранную валюту. Самая популярная валюта в Сербии — немецкая марка, а не американский доллар. Любит почему-то братки наши сербы немецкую марку. Может, потому что «дама»?

Сербы и NATO

Не открою Америки, если скажу: не любят в Сербии NATO. Даже сербские демок-

раты. Несмотря на всю нелюбовь и отвращение к Милошевичу, нелюбовь к НАТО все же сильнее. Как сказал мне один из моих сопровождающих: «Если бы ты услышал, с каким диким грохотом взрывается ночью мост в твоем родном городе, ты бы меня понял». Кстати, местное ноу-хау: заклеенные на время бомбардировок крест-накрест лентой окна сербы называют «Windows-99».

ней надпись «Позвони мне, бусичка, не пожалеешь! Тел. 22-556.» Вы можете себе такое представить в наших НАВІНАХ или «Народной Воли»? Зимовский загнулся б от работы.

Оппозиционные СМИ

Нам есть чему позавидовать сербской демократической оппозиции: у них есть местные телеканалы и радиостанции, кстати, очень популярные среди молодежи. Оппозиционная пресса в Сербии, мягко говоря, неожиданная... Возьмем, к примеру, газету «Блик» — на обложке цветная фотография голой женщины. Открываем страницу №3: критическая статья под названием «Режим Слободана Милошевича не способен на системные реформы в стране». Переворачиваем страницу: снова обнаженная красавица, а под

Саша Милошевич

Пресс-секретарь Лиги Социал-Демократической Войводины (ЛСДВ). Во время войны в Косово — снайпер сербской армии. Теперь ярый противник своего тезки Слободана. Мы с Сашей распили не одну бутылку пива: «Что, Саша, одного патрона не хватило?». «Если бы была возможность, я бы не промазал», — отвечает Саша. — Мы сыты Слободаном, сыты по горло его Сербией. Нам просто хочется нормальной жизни».

Бунтующая Югославия

Вобщем говоря, сербы порезче и пожестче нас, белорусов, в словах и действиях. Например,

они готовы не просто слушать ораторов, они готовы идти на штурм и захватить здание представляющего Милошевича органа власти.

Акция в Нови Сад началась в 6 часов вечера. Примерно за 10-15 минут площадь Свободы наполнилась 20-25 тысячами человек. Пришли с детьми, с женами, целями семьями. Играла музыка, проникновенно выступали лидер ЛСДВ Ненад Чанак и руководители города.

Стоя на площади рядом с сербами и глядя в их лица, в лица, полные надежды, в лица, на которых была написана уверенность в своей победе, я понял: дни Милошевича сочтены.

*Zivela slobodna Srbija!
Жыве Беларусь!*

Жизнь ребенка стоит дороже!

или памятники своим цинковым мальчикам!

И вот теперь история снова может повториться. В России творится черте что. Разгорается вновь военный очаг на Кавказе. Террористические акты один за другим происходят в Москве. Куда мы лезем? В какую страну? Где идет война, где молодых солдат вновь отправляют в горячие точки! Неужели вы опять хотите заплатить за союз с этой страной жизнью своих сыновей? Афганистан вас ничему не научил. Кому-то кажется, что его сына минует этот рок, в российскую армию он не попадет и в горячую точку не будет брошен. Тогда спросите у любой матери, потерявшей сына в Афганистане, дума-

ла ли она о роковом стечении обстоятельств для своей семьи? Никто так не думал. никто даже не защитил своего ребенка от этой роковой части.

И хотя говорят — на чужих ошибках не учаться, я хочу попросить всех женщин, у кого подрастают дети (мальчики или девочки — не имеет разницы), не будьте равнодушными, не проходите мимо тайных сделок белорусских и российских правителей, скажите «нет» всяким белорусско-российским союзам. Жизнь вашего ребенка стоит дороже амбиций правителей. Я лично скажу это на стотысячном митинге 17 октября. Хватит нас дурить и распоряжаться нашими судьбами.

Н.С., Минск

ГОЛАС ВУЛІЦЫ

Ці чулі вы пра «Марш свабоды» і щі прымеце ў ім удзел?

Валерый, экономист

— Так. Як былы прафсаюзны работнік абавязкова прыму ўдзел у гэтай акцыі і сяброў сваіх пайнфарму.

Наташа, школьніца

— Я не ведала, але цяпер, зразумела, і сама прыйду і сябра запрашу. Дыў знаёмыя мае, думаю, прыйдуць.

Александр, бухгалтар

— На жаль, хаяц я ўжо і ведаю, не прыму ўдзел у «Маршы свабоды», бо 17 каstrychnika з'еду з Мінска.

Алесь, студэнт

— Ну, ведаю. Будзе час — абавязкова прыйду і, магчыма, не адзін.

СКАРЫПОВІЧ Аляксандр, старэйшы наўуковы супрацоўнік

— Я палітыкай не цікаўлюся і газет не чытаю, таму не ў курсе.

Сяргей, інжынер (фатаграфавацца адмовіўся):

— Магчыма, прыйду, даведаўся нядайна, але яшчэ вельмі мала аб акцыі гэтай ведаю. Сябрам перадам, а вось ці пойдуць — іх справа.

Аліксандар Шыдлouski і Уладзімір Шлапак (фото)

ПОШТА

Почему я должен унижаться?

Уважаемая редакция!

Я, пенсионер, бывший ответственный работник Совмина. Пенсии большой не получаю, хотя мои бывшие коллеги имеют совсем другие пенсии как госслужащие. Мне очень обидно. От нынешней власти, кроме этой подачки, больше ничего не имею. Накануне 9-го мая, нас, ветеранов войны, приглашают на бывшую работу. Поздравляют, дарят цветы и угощают. Так, вы знаете, там я могу поесть рыбы. На стол подают бутерброды с маринованной и копченой селедкой. Купить рыбу или селедку я на свою пенсию не могу.

Скажите, где справедливость? Почему мой 40-летний труд ничего не стоит и не дал мне нормальной пенсии и спо-

койной старости? Почему я должен унижаться перед своими детьми, продавая ценные книги, купленные 20-30 лет назад? Почему я не могу нормально питьться и покупать хоть какую-то одежду? От унижений и стыда у меня нет никакого настроения, часто болею и душой, и телом. Но у меня все-таки есть надежда, что более молодые и здоровые люди смогут изменить жизнь в моей стране и, может быть, и мою. Недавно я получил листовку про Марш свободы 17 октября. Поддерживаю организаторов этой акции. Сам, конечно, вряд ли приду, а вот сын пойдет. Мы так решили.

Василий Николаевич
Осипенко,
пенсионер из Минска

ПОНЕДЕЛЬНИК • 27 СЕНТЯБРЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.15 Резонанс.
9.00 Новости.
9.10 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.25 «Сегодня с вами...» Представители хлебопекарной отрасли Беларуси.
9.50 Мультифильмы.
10.40 «Навстречу».
11.00 Новости.
11.10 Новые имена.
11.20 «Верность любви». Сериал.
12.05 Телевизор.
12.25 Музикальный салон с Элеонорой Езерской. Гость программы - композитор Л.Лядова.
13.00 Новости.
13.15 «Экомир». Док.фильм «Гипопотам».
13.45 Дневной сеанс. В.Талызина, В.Сошальский в худ.фильме «Античные глазки и панские ласки» («Союзтелефильм»).
15.00 Новости.
15.15 Сериал для детей. «Девочка и океан» (Австралия).
15.40 Мультифильм.
15.55 Видеокурс немецкого языка. Передача 7-я.
16.15 ТВ - школе. Музыка. 4-й класс. «Национальный Большой академический театр оперы и балета Республики Беларусь».
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.00 Новости (с суперперенаполом).
17.10 «А музыка звучит...» В поисках гармонии. Романтические баллады Ф.Шуберта, Р.Шумана, Ф.Листа.
17.40 «Беларусы в Приднестровье». Телочерк.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! В программе: «Разговор в прямом эфире», «Что делать?»
18.25 Юмористическая программа «Понедельник с Христофором».
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 Политические диалоги.
19.40 Новые имена.
19.50 «Верность любви». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Н.Засонова и В.Рыжаков в худ. фильме «Юркины рассветы». 1-я серия.
23.10 Криминальная хроника.
23.15 Белорусский хит-парад.
23.20 Третий тайм.
23.50 Новости.
24.00 КВН. Дайджест.

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 «Серебряная пряжа Каролины». Худ.фильм.
08.35 Поклонники Терпсихоры.
08.50 Книжный кладезь.
09.05 «Удивительное путешествие Кориелла Эшти». Худ. фильм.
10.40 Клавир.
11.00 «Знаменитые замки Европы». Карлштейн, Чехия.
11.40, 21.20 После новостей...
12.00 «Генерал». Худ. фильм.
13.15 «Цветная эмаль». Художница В.Волкова.
13.45 Мультифильмы.
14.15 «Дом актера». «Капустники».
14.45 «Вместе с Фафалей». «Поговорим на английском».
15.00, 17.30 Новости.
15.10 «Тайна Сагали». Сериал.
15.35 15-й подъезд.
16.10 Шалом.
16.35 «Жозеф Бальзамо». Сериал.
17.40 «Мир авиации». Информационный тележурнал о событиях в мире авиации.
18.05 Романсида-99.
18.30 «Цитаты из жизни». О.А.Троинский. Передача 1-я.
19.05 Чудо-сказка.
19.20 «Иван Иванович заболел». Мультифильм.
19.50, 21.40 «Чайка». Спектакль.

ВТОРНИК • 28 СЕНТЯБРЯ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ - школе. Музыка. 4-й класс. «Национальный Большой академический театр оперы и балета Республики Беларусь».
9.30 Мультифильм.
9.45 «Я рисую».
10.00 Компьютерный полигон.
10.30 «Сегодня с вами...» Министр сельского хозяйства и продовольствия РБ Юрий Мороз.
11.00 Новости.
11.10 Новые имена.
11.20 «Верность любви». Сериал.
12.05 Третий тайм.
12.35 «А музыка звучит...» Пoет Инна Афанасьевна.
13.00 Новости.
13.15 «Стройпрогресс-99». Телеочерк о Международной строительной выставке.
13.40 Док. экран. «Я хотел увидеть Беларусь».
14.05 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых.
14.25 Безделыни.
15.00 Новости.
15.15 Серия для детей. «Девочка и океан» (Австралия).
15.40 ТВ - школе. Человек и мир. 2-й класс. «Удивительный мир растворений».
15.55 «Вместе с музыкой». Международный музыкальный фестиваль студенческих коллективов во Франции.

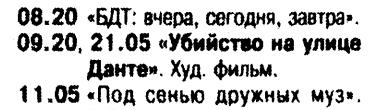

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 Попугай Пилльян.
07.55 Играет камерный оркестр «Российская камара».
08.15 БДТ: вчера, сегодня, завтра.
08.10, 21.05 «Коммунист». Худ. фильм.
11.00 Мир авиации.
11.40, 20.45 После новостей...
12.00 Худ. фильм «Колледж».
13.05 «Театр одного художника», «Малые голландцы».
13.45 Мультифильмы.
14.15 «Кольмар, опус 11». 1999 г.
14.45 «Вместе с Фафалей». «В море слов».
15.00, 17.30 Новости.
15.10 «Тайна Сагали». Телесериал.
15.35 «Рассказы старого слеплетника».
16.00 Мастера игрушек Фроловы.
16.15 «Жозеф Бальзамо». Сериал.
17.15 Ортодокс.
17.40 Нуу-хау.
17.55 Кинопанorama «Телевидение любовь моя».
18.20 «Из концертного зала».
18.50 «Цитаты из жизни». О.А.Троинский.
19.20 Чудо-сказка.
19.50 «Париж, я тебя люблю». Док. фильм.

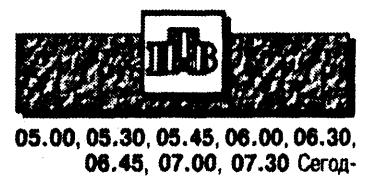
СРЕДА • 29 СЕНТЯБРЯ

6.30 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 «Алло, «Событие».
8.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.00 Новости.
*****
15.00 Новости.
15.15 Мультифильм.
15.35 Сериал для детей. «Девочка и океан» (Австралия).
16.00 «5 x 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
16.30 Педагогический экран. Образование на рубеже столетий.
17.00 Новости (с суперпереводом).
17.10 «А музыка звучит...» Песни Леонида Захалевского.
17.35 Судьба моя и надежда. Социальная реабилитация инвалидов.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! В программе: «Разговор в прямом эфире», «Что делать?», журнал для женщин «Кошки».
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 «Сегодня с вами...» Народная артистка СССР Александра Клирова.
19.40 Новые имена.
19.50 «Верность любви». Телесериал (Италия).
20.40 Кольбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 «Юркины рассветы». Худ. фильм. 3-я серия.
23.00 Криминальная хроника.
23.05 Белорусский хит-парад.
23.10 Королевская охота.
23.40 Новости.
23.50 Темная комната. Дайджест.

08.20 «БДТ: вчера, сегодня, завтра».
09.20, 21.05 «Убийство на улице Данте». Худ. фильм.
11.05 «Под сенью дружных муз». Е.Ростопчина.
11.40, 20.45 После новостей...
12.00 Художественный фильм «Девушка и долг».
12.15 «И дом живет...» Б.Мессерер.
12.45 «Апокриф. Литература и финансист». Авторская программа В.Ерофеева.
13.20 «Верасковый мед». Мультфильм.
13.45 «Все будет хорошо». Телеспектакль.
14.25 Коллекция.
14.40 Власть факта.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 «Тайна Сагали». Телесериал.
15.35 Хрустальный камертон.
16.30 «Жозеф Бальзамо». Телесериал.
17.40 Боярский двор.
18.10 «Песни про купца Калашникова». Рассказывает Ираклий Андроников.
18.40 «Времена не выбирают...» Генрих Сагир.
19.05 «Волк и теленок». Мультфильм.
19.15 Чудо-сказка.
19.50 «Болдинское притяжение». Док. фильм.
20.30 Н.Метнер. «Соната-воспоминание». Исполняет Н.Луганский.

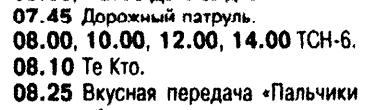
05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Криминал.
05.35 Карданный вал.
05.50, 07.45, 16.25 Впрок.
06.35 Мультифильм.
06.50 Большие деньги.
07.55, 19.50 Сериал «Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
10.25 «Один день» Ю.Шевчуком.
11.30 «Старый телевизор» вспоминает...
13.30 Сериал «Скорая помощь».
14.25 Своя игра.
15.35 Сериал «Захватчики».
16.50 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
18.35 Герой дня.
18.55 Сериал «Скорая помощь».
23.00 Криминальная хроника.
23.05 Белорусский хит-парад.
23.10 Королевская охота.
23.40 Новости.
23.50 Темная комната. Дайджест.

05.00 Телеканал «Доброе утро».
08.00 Новости.
08.15 Сериал «Во имя любви».
09.15 Сериал «Скорая помощь».
09.45 Сериал «Захватчики».
09.50 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
09.40 Тема.
10.25 Сериал «Дженни едет в Голливуд».
10.50 Домашняя библиотека.
11.00 Новости.
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Мультисериал: «Пушок и Дружок».
14.30 Возможно все!
14.45 Царь горы.
15.15 ..До шестнадцати и старше.
15.45 «Большая перемена». 2-я серия.
17.25 КВН-ассорти.
18.00 Тема.
18.40 Погода.
18.45 Сериал «Во имя любви».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Комедия «Дайте жалобную книгу!»
22.40 Авторская программа Владимира Молчанова «Помню. Люблю». Евгений Жарковский, Александр Долуханян.
05.00 Телеканал «Доброе утро».
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости.
08.15 Сериал «Во имя любви».
09.15 Джентльмен-шоу.
09.40 Как это было. Восстание в Норильлаге. 1953 год.
10.25 Сериал «Дженни едет в Голливуд».
10.50 Домашняя библиотека.
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Мультисериал: «Пушок и Дружок».
14.30 Возможно все!
14.45 Царь горы.
15.15 ..До шестнадцати и старше.
15.45 «Большая перемена». 2-я серия.
17.25 КВН-ассорти.
18.00 Тема.
18.40 Погода.
18.45 Сериал «Во имя любви».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Комедия «Дайте жалобную книгу!»
22.40 Авторская программа Владимира Молчанова «Помню. Люблю». Евгений Жарковский, Александр Долуханян.

05.55, 12.05 День за днем.
07.45 Дорожный патруль.
08.00, 10.00, 12.00, 14.00 ТСН-6.
08.10 Те Кто. Снято.
08.25 Юмористическая программа «БИС».
09.00 Сериал «Золушка и принц».
09.50, 11.45, 14.20, 14.30, 19.25 Телемагазин в Минске.
10.05 Боец «Последний провод».
12.05 День за днем.
14.05 Мультифильм «Волк и семеро козят на новый лад».
14.40 Сериал «Просто Мария».
15.30 Мультиериал «Серебряный конь».
16.00 ТСН-6.
16.10 Сериал «Приключения Шерли Холмса».
16.40 ДИСК-канал.
17.10 Дорожный патруль.
17.30 Сериал «Грейс в огне IV».
17.55 Сериал «Золушка и принц».
19.00 «Новости дня».
19.40 Концерт «НА-НА в космосе».
20.45 Сериал «Зов убийцы».
21.45 Дорожный патруль.
22.00 Шесть новостей дня.
22.15 Сериал «Грейс в огне IV».
22.40 Те Кто.
22.55 ДИСК-канал.
23.30 Сериал «Эротические признания».
00.05 «Знак качества».

05.55, 12.05 День за днем.

07.45 Дорожный патруль.

08.00, 10.00, 12.00, 14.00 ТСН-6.

08.10 Те Кто.

08.25 Вкусная передача «Пальчики облизывай».

08.50, 09.50, 14.20, 19.25 Телемагазин в Минске.

09.00 Сериал «Золушка и принц».

10.05 Художественный фильм «Убийство Версаче».

11.45 Мультифильм «Луна-это желтый сыр».

14.05 Мультифильм «Цыгане».

14.40 Сериал «Просто Мария».

15.30 Мультиериал «Серебряный конь».

16.00 ТСН-6.

16.10 Сериал «Приключения Шерли Холмса».

16.40 ДИСК-канал.

17.10 Дорожный патруль.

17.30 Сериал «Грейс в огне IV».

17.55 Сериал «Золушка и принц».

19.00 «Новости дня».

19.40 Ток-шоу «Я сама».

20.45 Сериал «Зов убийцы».

21.45 Дорожный патруль.

22.00 Шесть новостей дня.

22.15 Сериал «Грейс в огне IV».

22.40 Те Кто.

22.55 ДИСК-канал.

23.30 Сериал «Эротические признания».

00.05 «Знак качества».

навікі

ТЕЛЕНАВІГАТОР

ЧЕТВЕРГ • 30 СЕНТЯБРЯ

- 05.30 Добре утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
8.15 «Сегодня с вами...» Народная артистка СССР А.Климова.
8.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.00 Новости.
9.15 Королевская охота.
9.45 Телевизионный Дом кино. «Белорусские кинематографисты - призеры и победители Международного кинофестиваля «Золотой Витязь».
10.10 «Верность любви». Сериал.
11.00 Новости.
11.10 Новые имена.
11.20 «Верность любви». Сериал.
12.05 Наш край. Из истории белорусского предпринимательства.
12.25 «Известный и неизвестный Владимир Кондрусевич». К 50-летию со дня рождения композитора.
13.00 Новости.
13.15 «Зорная ростань» на «Славянском базаре в Витебске».
13.45 Дневной сеанс. «Свадьба старшего брата». Худ. фильм.
15.00 Новости.
15.10 Сериал для детей «Девочка и океан» (Австралия).
15.35 Видеокурс немецкого языка. Передача 8-я.
15.55 ТВ - школе. Белорусская литература. 5-й класс. «Песня - душа народа».
16.30 Гости в дом. К Международному дню туризма.
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.15 «Музы старинных парков». Телечех.
17.30 Усадьба.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! В программе: «Разговор в прямом эфире», «Что делать?», юмористическая рубрика «Отбой».
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 Политические диалоги.
19.40 Новые имена.
19.50 «Верность любви». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панorama.
21.40 Событие.
21.55 Телебарометр. Прогноз погоды.
22.15 «Юркины рассветы». Худ. фильм. 4-я серия.
23.20 Криминальная хроника.
23.25 Белорусский хит-парад.
23.30 «Крок». К 50-летию белорусского спортивного туризма.
24.00 Новости.
0.10 Акколада.

- 07.05, 11.30, 13.30, 20.20, 23.00 Новости культуры.
07.25 Ноу-хау.
07.40 «Болдинское притяжение». Док. фильм.
08.20 «БДТ: вчера, сегодня, завтра». 09.30, 21.05 «Странная женщина». Худ. фильм. 1-я серия.
10.50 Ольга Лепешинская: сцены из жизни.
11.40, 20.45 После новостей...
12.00 Худ. фильм «Сиротки Бури». Часть 1-я.
13.45 Мультфильмы.
14.15 Романсида-99.
14.40 Время, портреты, судьбы.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 «Тайна Сагалы». Телесериал.
15.40 «Мы поедем на «А» и на «Б»...».
16.05 Так же, но лучше.
16.30 «Козеф Бальзамо». Сериал.
17.40 «Российский курьер». Тюменская область.
18.20 «Звуки красок». Художник З.Шершер.
18.40 «Кумиры». Николай Волков.
19.00 Чудо-сказка.
19.20 Трансляция из БЭК.
22.25 Джазофферия.

- 05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня на утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Криминал.
05.35 Карданный вал.
05.50, 07.45 Впрок.
06.35 Мультфильм.
06.50 Большие деньги.
07.55, 19.50 Сериал «Д.Д. Досье детектива Дубровского».
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 Комедия «Медовый месяц».
11.30 «Старый телевизор» вспоминает...
13.30 Сериал «Скорая помощь».
14.25 Док-шоу. Я и моя собака.
15.35 Худ. фильм «Приключения супербоя».
16.25 Впрок.
16.50 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
18.35 Герой дня.
18.55 Сериал «Скорая помощь».
21.45 Профессия - репортер. «Дагестан. Эпизоды необъявленной войны».
22.40 «Сегоднячко».
23.20 Сегодня в полночь.
23.40 «Антропология». Программа Д.Диброва.

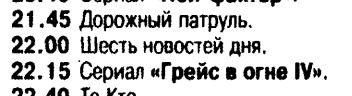
- 05.00 Телеканал «Добре утро».
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости.
08.15 Сериал «Во имя любви».
09.15 Маски-шоу.
09.40 Человек и закон.
10.25 Сериал «Джени едет в Голливуд».
10.50 Домашняя библиотека.
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Мульсериал: «Жил-был пес».
14.35 Улица Сезам.
15.00 Семь бед - один ответ.
15.15 ...до шестнадцати и старше.
15.45 «Большая перемена». 4-я серия.
17.25 «Каламбур».
18.00 Премьера Первого канала. «Процесс».
18.45 Сериал «Во имя любви».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
21.00 Футбол. Кубок УЕФА. «Локомотив» - «Лонгбю» (Дания).
22.50 «Хрусталь, машину!» в программе «Тихий дом».

- 05.55 День за днем.
07.45 Дорожный патруль.
08.00 ТСН-6.
08.10 Те Кто.
08.25 «Вы - очевидец».
08.50, 09.50, 11.40, 14.25, 19.25 Телемагазин в Минске.
09.00 Сериал «Золушка и принц».
10.00 ТСН-6.
10.05 Сериал «Зов убийцы».
12.00 ТСН-6.
12.05 День за днем.
14.00 ТСН-6.
14.05 Мультфильм «Травяная западенка».
14.35 Сериал «Просто Мария».
15.30 Мульсериал «Серебряный конь».
16.00 ТСН-6.
16.10 Сериал «Приключения Шерли Холмса».
16.40 ДИСК-канал.
17.10 Дорожный патруль.
17.30 Сериал «Грейс в огне IV».
17.55 Сериал «Золушка и принц».
19.00 «Новости дня».
19.40 «О.С.П-студия».
20.40 Сериал «Пси-фактор».
21.45 Дорожный патруль.
22.00 Шесть новостей дня.
22.15 Сериал «Грейс в огне IV».
22.40 Те Кто.
22.55 ДИСК-канал.
23.30 Сериал «Эротические признания».
00.05 «Знак качества».

- 05.30 Добре утро, Россия.
06.00, 07.00, 08.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вести.
07.15, 22.55 Дежурная часть.
08.20 Торговый дом «Ле Монти».
08.30 «Арена - спорт».
09.00 «Миледи». Сериал.
09.50 «Лето нашей тайны». Сериал.
15.30 Мультфильмы.
16.20 «Башня».
16.55 «Комиссар Рекс». Сериал.
18.30 Сериал «В зеркале Венеры».
19.25 Клуб «Белый попугай».
20.45 Сериал «Север и Юг».
22.35 «Народ хочет знать».
23.10 Подиум д'арт.
00.35 Горячая десятка.
01.30 Прогноз погоды.

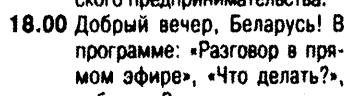

- 18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 Детский экран.
19.00 Сериал «Горец».
20.00 Новости «К-видео».
20.30 Вечерница.
20.45 Сериал «Север и Юг».
21.40 Погода на завтра.
21.45 Ким Бенсайдер в комедии «Привычка жениться».
23.45 Погода на завтра.

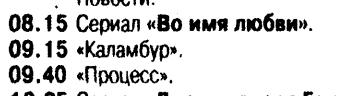
ПЯТНИЦА • 1 ОКТЯБРЯ

- 06.30 Добре утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Добре утро, Беларусь!
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
9.00 Новости.
9.10 ТВ - школе. Белорусская литература. 5-й класс. «Песня - душа народа».
9.40 Телебарометр. Прогноз погоды.
9.55 Мультфильмы.
10.10 Уроки Н.Новожиловой.
10.35 Усадьба.
11.00 Новости.
11.10 Новые имена.
11.20 «Верность любви». Сериал.
12.00 Сделано в Беларуси.
12.20 Документальный экран. «Последний спектакль».
13.00 Новости.
13.15 «А где мне взять такую песню...» Док. фильм.
13.30 Дневной сеанс. Г. Макарова, С.Плотников в фильме И.Дроболюбова «Осенние сны».
15.00 Новости.
15.15 Сериал для детей «Девочка и океан» (Австралия).
15.40 Судьба моя и надежда. Социальная реабилитация инвалидов.
16.05 Регион. Передача из Гомеля.
16.30 «Риск-авария». Телеграф.
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.15 «А музыка звучит...» Поет Александр Солодуха.
17.35 Наш край. Из истории белорусского предпринимательства.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! В программе: «Разговор в прямом эфире», «Что делать?», рубрика «Зовестки».
18.40 Международные спортивные новости.
19.00 Новости.
19.15 «Сегодня с вами...» Доктор искусствоведения, профессор Григорий Барышев.
19.45 Новые имена.
19.55 «Верность любви». Сериал.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Международный день музыки. Открытие концертного сезона в Белорусской государственной филармонии. Д. Смольский. Премьера 10-й симфонии.
23.05 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Славия» (Мозырь) - «Гомель».
21.00 Сегодня из Гомеля.
24.00 Криминальная хроника.
0.05 Белорусский хит-парад.
0.10 Новости.

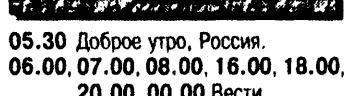
- 05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня на утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20, 07.20, 17.40 Криминал.
05.35 Карданный вал.
05.50, 07.45, 16.25 Впрок.
06.35 Мультфильм.
06.50 Большие деньги.
07.55 Сериал «Д.Д. Досье детектива Дубровского».
08.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 Комедия «Свадьба».
10.30 Служба спасения.
11.30 «Старый телевизор» вспоминает...
13.30 Сериал «Скорая помощь».
14.25 «Жизнь замечательных зверей». Путешествия натуралиста.
15.35 Худ. фильм «Приключения супербоя».
16.50 Сериал «Любовь и тайны Сансет Бич».
18.40 Герой дня.
19.00 Боевик «Идущий в огне».
21.45 «Криминальная Россия». «Похищение Стравинской».
22.15 «О, счастливчик!» Телеграф.
22.55 Комедия «Мой муж - инопланетянин».

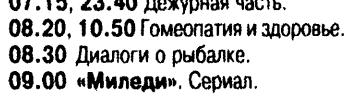
- 05.00 Телеканал «Добре утро».
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.50 Новости.
08.15 Сериал «Во имя любви».
09.15 «Каламбур».
09.40 «Процесс».
10.25 Сериал «Дженни едет в Голливуд».
10.50 Домашняя библиотека.
13.30 Программа «Вместе».
14.15 Мультфильм «Сказка о царе Салтане».
15.15 Худ. фильм «Дневной поезд».
17.25 Джентльмен-шоу.
18.00 Док. детектив. «Захват на Петровке». Дело 1996 года.
18.35 Вкусные истории.
18.45 Пое чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Детектив «Стивен Спилберг спешит на помощь».
22.05 «Эх, Семеновна!». Всероссийский частушечный суперкубок.
23.05 Худ. фильм «За последний чертой».

- 05.30 Добре утро, Россия.
06.00, 07.00, 08.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вести.
07.15, 22.55 Дежурная часть.
08.20 Диалоги о рыбальке.
09.00 «Миледи». Сериал.
09.50 «Лето нашей тайны». Сериал.
15.30 Мультфильмы.
16.20 «Башня».
16.55 «Слухается дело».
18.30 Агата Кристи. Нуаро. «Похищение королевского рубина».
19.25 «Городок».
20.45 Вступительное слово режиссера-постановщика спектакля «Вишневый сад» Л.Трушкина.
20.50 Спектакль «Вишневый сад» в постановке Л.Трушкина.

- 18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 По вашим просьбам... Худ. фильм «Тернер и Хуч».
20.30 Вечерница.
20.40 Погода на завтра.
20.45 Сериал «Полиция Гамбурга. Южный округ».
21.45 Между прочим.
22.00 Худ. фильм «Кровь и вино».
23.45 Погода на завтра.

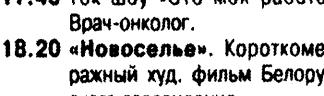

- 18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.30 По вашим просьбам... Худ. фильм «Тернер и Хуч».
20.30 Вечерница.
20.40 Погода на завтра.
20.45 Сериал «Полиция Гамбурга. Южный округ».
21.45 Между прочим.
22.00 Худ. фильм «Кровь и вино».
23.45 Погода на завтра.

СУББОТА • 2 ОКТЯБРЯ

- 07.00 Добре утро, Беларусь!
8.00 «Иван Охримчук во времени». Док. фильм («Белвидеоцентр»).
8.15 Столица. Информационно-аналитическая программа.
8.40 Потребительская корзина.
9.00 Новости.
9.15 Родовод. «Народные мастера Беларуси».
9.50 «Сегодня с вами...» К Дню учителя. Директор СШ №129 г. Минска Галина Богомолова.
10.15 Здоровье. Тележурнал.
10.40 Вершина мира. Телевизорина.
11.05 Око. О рекламе и не только...
11.30 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
12.05 Международные спортивные новости.
12.25 Усадьба. Программа для дачников.
12.50 Новые имена.
13.00 Сериал по выходным. «Звезды мирового футбола». «История Кубка Лиги чемпионов».
14.00 Четвертое измерение. Научно-популярная программа.
14.25 Олимп.
15.00 Новости.
15.10 Уроки Н. Новожиловой.
15.35 Познай себя. «Что такое память?»
15.55 «Вас вызывает Спортландия». Товарищеская встреча по детским подвижным играм команд школьников Республиканского пионерского лагеря «Зубрёнок».
16.50 Бон тон. Тележурнал моды.
17.20 По заповедным местам Беларусь.
17.45 Ток-шоу «Это моя работа». Врач-онколог.
18.20 «Новоселье». Короткометражный худ. фильм Белорусского телевидения.

- 18.50 Земляки. Столинский район.
19.40 Из достоверных источников.
20.00 Новые имена.
20.55 Бездельник.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Приключенческая комедия «Удивительные приключения необыкновенного папы» (Франция - Венесуэла).
23.20 Белорусский хит-парад. Итоги недели.
23.35 Видимо-невидимо.

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 3 ОКТЯБРЯ

- 7.00 Добро утро, Беларусь!
8.10 «Навстречу». IV Международный фестиваль театров кукол г. Минска.
8.40 Потребительская корзина. Новости.
9.00 Мультиклуб. Туристический. Путешествия, встречи, отдыши.
10.10 «Все нормально, мама!» Развлекательная программа.
10.40 АРТ-клуб. Творчество режиссера Владимира Короткевича.
11.15 Арсенал. Программа об армии.
11.45 Международные спортивные новости.
12.05 Сделано в Беларусь. ОАО «Минскпроектмебель».
12.20 Марсово поле. Музыкально-развлекательная программа.
12.40 Новые имена.
12.45 Сериал по выходным. «Звезды мирового футбола». «Это я - Мишель Платини» (Италия).
13.45 К Дню учителя. «Дерево поколений». Телеочерк о СШ №19 г. Минска.
14.05 Сельчане. СКП «Прогресс» Гродненского района.
14.30 «Золотые ключи».
15.00 Новости.
15.10 К Дню учителя.
15.55 Гандбол. Мужчины. Кубок чемпионов. СКА (Минск) - «Право» (Италия). В первые (16.40) - Новые имена.
17.35 «Зорная ростань». Телевизионный конкурс молодых артистов эстрады.
18.05 Семейный кинозал. Г. Польских в худ.фильме «Дикая собака динго».
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 Стадион.
21.10 Ток-шоу «Карамболь» с участием Дмитрия Маликова.
21.40 В. Тихонов в худ.фильме «Доживем до понедельника».
23.20 Теленавигатор.
23.40 Премьера песни.
23.50 Авто-парк.
24.00 Бархатный сезон.

- 07.00 Новости.
07.10 Армейский магазин.
07.40 «Утиные истории».
08.10 Утренняя звезда.
09.00, 14.00, 17.00 Новости.
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.05 Комедия «Альф».
10.35 Играй, гармонь любимая!
11.00 Русский музей. История одного шедевра.
11.20 Худ.фильм «Первый троллейбус».

- 13.20 Клуб путешественников.
14.10 Сериал «Горец».
14.55 Умницы и умники.
15.25 «Чип и Дейл».
15.50 «Аладдин».

- 16.20 Как это было. Трагедия подводной лодки «К-19». 1961 год.
17.10 «С легким паром!» В гостях у Михаила Евдокимова.
17.55 Боевик «Воздушная тюрьма».
20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
21.00 Сериал «Тысячелетие».
21.55 Сериал «Скоренная помощь».
22.20 Футбольное обозрение.
22.50 Худ.фильм «Гражданин Кейн» Орсона Уэллса.

- 07.00 Служу Отечеству!
07.25, 00.00 Прогноз погоды.
07.30 Мультфильмы.
08.30 «Устами младенца».
09.00 Добро утро, страна.
09.30 «Аншлаг» и К.
10.30 «Городок».

- 11.00 Русское лото.
11.40 Мир книг с Л. Куравлевым.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.10 «Закон и порядок». сериал.
14.05 Диалоги о животных.
15.00 Старая квартира. Год 1992-й. Часть 2-я.
16.00 «Человек, который запряг идею». Док.фильм.
17.00 Перед «Зеркалом».
17.20 Детектив «Цена головы».
19.00 Зеркало.
20.00 Мелодрама «Любимая женщина на механика Гаврилова».
21.35 Агата Кристи. Пурпур. «Затерянная шахта».
«К-2» представляет: «Фрак на-рода».
23.35 Дежурная часть.

- 09.10 «Читая Библию». Новый Завет.
09.20 Книжный кладезь.
09.35 «Русалочка». Худ.фильм.
11.00 В тридевятом царстве.
11.30 «Консилиум».
12.00 «Аистенок».
12.30 Худ.фильм «Самец и самка». 2-я серия.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Знаменитые замки Европы. Замок горных кланов. Шотландия.
14.15 Дорога к Пушкину.
14.50 «В интерпретации Гергиева».
15.15 Экспедиция «Чиж».
15.40 Телеофурер.
16.00 Благотворительный гала-концерт.

- 07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
07.20 Киноновеллы «Свадебный марш», «Трофим».
08.10 Дело хозяйствое.
08.30 Мультфильм «Бабушка удава».
08.40 «Фитиль».
09.15 Служба спасения.
09.40 «Полундра». Семейная игра.
10.10 Сериал «Конан».
11.25 Большие деньги.
11.50 Профессия - репортёр. «Дагестан. Эпизоды необыкновенной войны».
12.35 Телеигра «Ключи от форта Байяр».
13.30 Сериал «Она написала убийство».
14.25 «Русские горки». Программа М. Таратуты.
15.30 «Жизнь замечательных звёзд». Путешествия натуралиста.
16.00 «Неизвестная война». Фильм 19-й. «Последнее сражение неизвестной войны».
17.00, 20.00 Итоги.
17.45 Боевик «Игры патриотов».
21.30 Куклы.
21.45 Худ.фильм «Ричард III».

- 07.05, 11.30 Дорожный патруль.
07.20 Мультфильм «Вредного».
07.30 Сериал «Театр сказок».
09.20 Телемагазин в Минске.
10.00 Вкусная передача «Пальчики оближешь».
10.30 Канон.
11.00 Шесть новостей недели.
11.50 «Star Start».
12.25 Мелодрама «Безымянная звезда».
14.40 «Спартак» - чемпион!».
15.10 Мультфильмы.
16.00 «Звезды о звездах».
16.30 Катастрофы недели.
17.30 Дорожный патруль.
17.50 Юмористическая программа «БИС».
18.20 «Вы - очевидцы».
18.55 Аналитическая программа «Обозреватель».
19.50 Детектив «Полицейский по найму».
21.40 ТСН-Спорт.
21.50 Наша музыка. Борис Моисеев.
22.50 Фильм ужасов «Зодчий теней Брэма Стокера».

- 15.00 Программа Рика Реннера.
15.30 Детский экран.
16.00 Происхождение Вселенной (2 часть).
16.30 Худ. фильм «Гардемарины, вперед!», 3-4 серии.
18.45 Мультфильм «20 тысяч лье под водой».
19.30 Художественный фильм «Фатальное наследство», 2 серия.
20.30 Вечерница.
20.45 Навигатор.
21.00 Актер Чарльз Бронсон.
21.30 Чарльз Бронсон в художественном фильме «Бегущий индец».

ТЭНДЭНЦЫ

Гарэлачны
крызісЗаканчэнне.
Пачатак на стар. 1

У краіне склалася сітуацыя, калі не толькі «жратъ нечего», але і няма чаго выпіць з гора.

Можна яшчэ «паграшыць» на вяскоўцу, што яны плацяць гарэлкай за работы на прысадзібным участку, альбо на студэнтаў, якія вярнуліся ў Мінск на вучобу. Аднак павышэнне кошту на гарэлку вырашыць праблему толькі на пэўныя перыяд.

Як нам распавялі ў Белхарччамре, адна з праблемаў сэнняшняга дэфіцыту ў тым, што амаль 85 працэнтаў заводаў скарачалі выраб гарэлкі з-за рамонту ці выкарыстання вытворчасці не на поўную ма-гутнасць. Эта датычыць мінскага «Крышталю», а таксама прадпрыемстваў Мазыра, Клімавічаў і Віцебска, якія пе-праважна і забяспечвалі Мінск гарэлкай. Да таго ж вытворцаў прымушаюць клеіць акцызную марку, а гэта прыкметна запавольвае працу. Яшчэ адна сур'ёзна прычына дэфіцыту ў недахопе зерні і спірту. Сыравіны назапашана толькі на два бліжэйшыя месяцы, прыкладна 100 тысяч тон зерні, а потым вытворцы спіртнога плануюць купіць неабходную колькасць зерневага ўраджаю, які сёлета ў Беларусі вельмі нізкі. На перыферыйных заводах вытворчасць спыняеца з-за адсутніці спірту.

Нягледзячы на ўсё гэтыя праблемы, агульная колькасць вытворчасці спіртнай прадукцыі ў нашай краіне расце ў параўнанні з мінулым годам. Улады абыцаюць пераадолець крызіс і зноў зацікі краіну гарэлкай з меншымі для сябе эканамічнымі стратамі.

■

РЭХА

Татьяна НОВИКОВА

Cтатья «Шанс для художника стать богатым» касалась темы авторского права, но по сути комментировалась иск дизайнера, автора этикетки бальзама «Минск» заводу «Кристалл». Текст начался словами: «В Беларуси почти нет судебных процессов в области защиты авторского права. Принимается только один спор художника с изготавителями водки «Всеслав Чародей», которые использовали гравюру Всеслава Чародея без согласия автора. Художник выиграл процесс и добился выплаты погиражных». После публикации в редакцию пришел факс, поданный лауреатом Государственной премии, автором офорта «Всеслав Чародей», художником Э. Агуновичем, в котором говорилось, что 1 июня 1997 года художник и СП «Вуадор» заключили авторский договор на использование гравюры, и с тех пор по настояще время никаких споров и судебных разбирательств между ними не было. Письмо заканчивалось так: «Мы требуем, чтобы в ближайшем выпуске было опубликовано опровержение фактов, порочащих репутацию

Хто «аўтар» забойстваў?

Заканчэнне.
Пачатак на стар. 1

Вяртаць яго сваімі сіламі. Нібыта Лычоў сказаў гэта следчаму Новікаму, які вядзе справу.

Пасля брыфінгу галоўных сышчыкаў мы тэрмінова звязаліся з Яўгенам Лычовым, Зінаідай Ганчар і следчым Новікам. Лычоў называў хлусней звесткі пра тое, быццам ён некаму казаў, што ведае, дзе знаходзіцца джып. Следчы Уладзімір Новікаў адправіў нас за каментаром да таго, хто распаўсюдзіў гэту інфармацыю (фактычна адправіў нас, і гэту крыніцу на трэціятыя літараты). Зінаіда Ганчар была не менш катэгарычна: «Калі міліцыя збіраецца імітаваць пошук, хай імітуе, не ўпершыню. Мы са свайго боку дадзім ўсё, што ад нас было трэба, — тэлефоны, сувязі, показанні. А што тычыцца планаў Ганчара, з кім і дзе ён збіраўся сустракацца — адкуль мне ѿсё гэта вядома? Ен жа палітык, а не балбатун».

Другая група версіяў у аўтарстве міліцыі носіць яшчэ больш няпэўны характар. Як было сказана на ўчарашнім брыфінгу кіраўніцтва крымінальнай міліцыі, злачынства магло быць зроблена «па матывах, вядомых толькі пацярпелым». Напрыклад, за нешта Ганчару ці Красоўскуму маглі адпоміці, а за што — пасрабуйчай зайдзі. Можа быць са-мая нечаканая рэч. Каб адпра-цацца гэту группу версіяў, следчыя зараз апытаюць родных і знаёмых пацярпелых. Аднак міліцыя расчара-вана — не ўсё з жаданнем дзеляцца са следчым інфармацый. Напрыклад, тэлефонамі знаёмых, планамі на будучынню. Гэтую крытыку на адрес жонкі Ганчара Зінаіды Аляксандраўны выказваў, у прыватнасці, палкоўнік Патаповіч. Між тым заўажыл, што, адс-дзеўшы тыдзень у следчым ізяляцці, Красоўскі быў вызвалены. Тэрмін пагашэння яго-нага крэдыта яшчэ не завя-шыўся, прадпрымальнік пас-ступова разлічваўся з пазычаныя грошы. Які сэнс выкрадаць даўжніка, які плаціць? А калі справа ў іншых крэдытах, на-вонта было міліцыі выпускант Красоўскага?

Вось тут мы падыходзім да

той групы версіяў, якую ста-ранна абмінае нашая мужная міліцыя. Гэта палітычнае вык-раданне, амагчыма, і распра-ва. Паводле гэтай версіі, нехта вельмі ўплывовы ў краіне, а ўлічваючы спецыфіку Беларусі, магчыма і ўсемагут-ны, загадаў пазбаваць апазіцыю лідэра. На 15 верас-ня, час знікнення менавіта Ганчар стаў такім лідэрам. І фармальным — выконаючы абавязкі старшыні ВСУ адсут-насць Сямёна Шарэцкага, і не-фармальным — мужчыны, ак-тыўны, рагушы, разумны і гэ-так далей. Канешне, Ганчар не без недахопаў, але ў сённяшніх умовах ён рэальная стаяў у цэнтры апазіцыі. З гэ-тага пункту гледжання захоп ды ізяляцці Ганчара для арганізатораў злачынства яўна перавышаюць адмоўную на-ступствы падзеі — магчымы зрыў перамовай, далейшае па-гаршэнне адносінаў з Захадам. Ну і што, скажа нехта, хто зах-ацей скапіц Ганчара. Што міне заразаш віз-ада, але ў сённяшніх умовах ён ўпершыню.

Палкоўнік Патаповіч, які ка-мандуе следчай групай, заяўві журналистам: «Мы шукаем асо-бай, якія б моглі зрабіць гэтае злачынства, кім бы гэтыя асо-бы ні былі». Сказана даволі ра-щуча. Аднак якім будзе вынік? Пакуль у кулуарах міліцыя-нты шчыруюць, што ўсё іх за-пыты ў спецслужбы да выніку не прыводзяць, калі не лічыць вынікам фармальныя адпіскі «нічога не ведам», нікога не бачылі». Між тым Віктар Ган-чар не мог не быць пад кантролем спецслужбаў, і на сёння гэта адзіная рэальная нітка, якая можа вывесці на злачын-цаў. На жаль, даводзіцца кан-статавацца, што міліцыя яе быц-цам не заўажае.

Авторское право:
приключения «Чародея»

митет. В свою очередь комитет представил требование исполнителю фирменного стиля бутылки СП «Вуадор» из трех пунктов: 1. В двухнедельный срок опубликовать в одной из республиканских газет сообщение о допущенных нарушениях авторских прав Э.К. Агуновича. 2. В двухнедельный срок произвести расчет причитающегося ему вознаграждения по установленным минимальным ставкам. 3. При дальнейшем использовании работы Агуновича указывать его имя.

«Вуадор» согласился с эти-ми требованиями, и художник отказался от услуг Комитета по авторским правам. 1 июня

КАМЕНТАР ЎРЫСТА

В отличие от западного за- конодательства, в белорус- ском оговорены минимальные ставки погиражного воз- награждения. Это регулиру- ет нормативный акт — поста- новление Совмина РБ от 08.05.97 № 452 «Ставки автор- ского вознаграждения за вос- производство произведений изобразительного искусства и тиражирование в промышленности произведений де-

коративно-прикладного ис- кусства и порядок их приме- нения». Для произведений живописи, графики, декора- тив

Жыщё «а ля Лукашэнка»

Прэзідэнт Беларусі ў сваім жаданні аднавіць цэнтралізаваную эканоміку давёў краіну да знішчальнага крызісу. Сваіх жа апанентаў ён трymае ў цуглях з дапамогай рэпрэсіяў.

«OST IN WEST»(пераклад Мікіты ПАУЛАВА)

Хоць афіцыйная беларуская статыстыка і гаворыць аб дасягнутым за апошні год эканамічным росце ў 8% і аб tym, што валавы нацыянальны прадукт у першай палове 1999 года павінен павялічыцца на 2%, на самой справе афіцыйныя лічбы проста імкніцца хоць трохі ўпрыгожыць рэальнасць, якая зусім не так прывабная. Выдуманыя поспехі з'яўляюцца вынікам улівання танных крэдытаў у кіруемую дзяржавай эканоміку, якая ў сваю чаргу забяспечваюцца грашовай эмісіяй. Жорсткі контроль цэнаваў і ўвядзенне нормаў водпуску на асноўныя прадукты харчавання пагоршылі і без таго цяжка становішча сектара забеспеччэння, што шматгадзінныя часгі зноў становіцца штодзённай рэальнасцю для 10 мільёнаў беларусаў.

«400 долараў» ад Пракаповіча

І зноў задаецца пытанне: хто ў гэтым вінаваты? І чаму ніхто ў кірауніцтве не патрабуе афіцыйнай змены палітычнага курсу? Таму што ніхто не жадае падзяліць лёс былога кірауніка Нацбанка Беларусі Тамары Віннікавай ці былога прэм'ера Міхаіла Чыгіра, якая былі ўзятыя пад стражу. Але ў Мінску ўсё часцей паговорваюць аб tym, што крэслы пад цяперашнім кірауніком Нацбанка Пятром Пракаповічам, надзеіным саратнікам прэзідэнта, пачынае хістацица.

Пракаповіча лічачь бацькам беларускай эканомікі новага напрамку «а ля Лукашэнка». У 1996 годзе, яшчэ да таго, як ён стаў кірауніком Нацбанка і з'яўляўся толькі старшынёй Камісіі па жыллёвым пытанні, у адным з дакладаў прэзідэнту ён прапанаваў мацэль будучага развіцця беларускай эканомікі да 2000 года. Пракаповіч абяцаў бліскучыя перспектывы развіцця і заплёніваў, што сярэдні месячны даход насельніцтва Беларусі будзе складаць 400 долараў ЗША. Усяго гэтага ён збіраўся дасягнуць з дапамогай значнай грашовай эмісіі. Павелічэнне грашовай масы, па меркаванні Пракаповіча, павінна было адбыцца наступным чынам: Нацбанк крэдытуе прадпрыемствы,

каб стымуляваць выпуск прадукцыі і прыцягнуць да іх улагу замежных і мясцовых інвестараў, якія і павінны былі забяспечыць павелічэнне грашовай масы ў РБ. Лукашэнку спадабалася гэта ідэя, і ён хуценька зрабіў Пракаповіча старшынёй Нацбанка.

Страты — 500 мільёнаў долараў

А бсурдны ідэі Пракаповіча здолелі ажыццяўіцца ўвесні 1996 года, калі Лукашэнка адправіў у адстаўку ўзвесь парламент. На далейшае развіццё наложыла адбітак планавая цэнтралізаваная эканоміка, і Нацбанк адыграў пры гэтым адну з глоўных роляў. А дакладней, аўём крэдытаў Нацбанка павялічыўся з 7,5 більёнаў беларускіх рублёў у 1996 годзе да 19,2 більёнаў ў мінулым, 1998 г. Крэдыты выдаваліся пад працэнтную стаўку, якая была значна ніжэй за ўзоровы інфляцыі.

Для нацыянальнай эканомікі Беларусі, якая імпартуе 96% сырэй і энерганосьбітаў, адэкватнае павелічэнне экспарту было б, само сабой зразумела, вельмі пажаданым, каб фінансаваць экспарт сырэй і энерганосьбітаў. Тоэ, што Пракаповіч чакаў значнага павелічэння экспарту ў той час, калі як раз у дзеяністыя гады пача-

лося пранікненне замежных тавараў на рынок РБ, інакш кажучы, тавараў, з якімі беларускія прамысловасці просто не была здольна канкурыраваць, сведчыць толькі аб яго надзвычайнай наўнасці.

Лічбы гавораць самі за сабе: калі ў 1992 годзе 33% беларускіх тавараў, якія ішлі на экспарт, прызначаліся для заходніх краін, а ў 1994 годзе гэтая лічба павялічылася да 41%, то за мінулы год яна паменшылася да 26%. Інакш кажучы, 74% экспартуемых Беларуссю тавараў накіраваны ў краіны былога СНД. Знешні ж гандаль арентуеца пераважна на Расію, за 1998 год 70% агульнага тавараабароту было так іншак звязанае з Расіяй. Вынікам усяго гэтага з'явілася тое, што фінансавы крызіс у Расіі з'явіўся прычынай значнага памяшэння беларускага экспарту. Так экспарт беларускай прадукцыі ў Расію паменшыўся ў параўнанні з ліпенем мінулага года на трэць, доля бартэрных здзелак адпаведна павялічылася з 30 да 51%.

«Страты, панесеныя беларускай эканомікай у выніку такай экспартнай палітыкі, склалі ўжо 500 мільёнаў долараў ЗША», — так ацаніў вынікі расійскага крызісу для Беларусі мінскі эканаміст Леанід Зайко.

Цана прафы — краты

Сельская гаспадарка таксама не здольна пахваліцца вялікімі дасягненнімі. Хутчэй наадварот. Міністэрства сельской гаспадаркі нядаўна было вымушанае пагадзіцца з тым, што ў першым квартале 1999 года аўём вырабленай у Беларусі сельскагаспадарчай прадукцыі зменшыўся на 5% па парапінанні з мінулим годам. «Згодна з інформацыяй, якую я маю, толькі 57 з 2.500 саўгасаў больш-менш трymаюцца на плаву, астатнія церпяць страты», — сказаў нядаў-

● Дэманстрацыя 21 ліпеня ў Мінску: сітуацыя обвостроенія

на былы міністр сельской гаспадаркі Васіль Лявонаў.

Негатыўныя вынікі, дасягнутыя беларускай эканомікай, да якіх прывяла цяпрашня палітыка, на самой справе лёгка тлумачацца эканамічнымі правіламі. Адмоўны плацёжны баланс прывёў валюты рынку ў хаос і вымушыў пазней Нацбанк прыбегнуць да валютнага рэзерву, каб выратаваць беларускі «зайчык».

Сярэдні месячны даход у Беларусі складае на сёняшні дзень толькі 25 долараў ЗША. Афіцыйны курс абмену раўніцца 265 тысячам беларускіх рублёў за адзін доллар ЗША, хада на «чорным рынку», які на самой справе з'яўляецца крытэрыем для насельніцтва, ён складае 480 тысяч і нават болей.

Як паведамляюць неафіцыйныя крыніцы з Нацбанка, Пётр Пракаповіч ужо даўно зразумеў, што праводзімая ім палітыка пацярпела параўненне. Але як ён можа сказаць аб гэтым прэзідэнту так, каб самому не апынуцца за кратамі? Ні аб якой жа радыкальнай змене цяпрашня палітыкі не можа нават і гаворкі ісці. Цяпер Пракаповіч характарызуе так неабходную для Беларусі грашовую рэформу як «немагчымую на цяпрашні час». Яго аргументы гучаць наступным чынам: перш-наперш трэба аўяднацца з Расіяй, а ўжо потым праводзіцца дома грашовую рэформу.

Цэнтраўнік Расіі разлічвае тым не менш на тое, што ў іх ёсьць у запасе па меншай меры 8 гадоў — у выніку, калі толькі 57 з 2.500 саўгасаў «славянскі саюз», які так актыўна працягандуе Лукашэнка, калі-небудзь стане рэальнасцю. І без таго дзэталі падпісанага зімой мінулага года Ельцыным і Лукашэнкам мемарандуму застаюцца невядомымі. І даўгтуль неяк не склалася ўражанне, што Москва сапраўды мае намер стварыць руска-беларускі саюз. Нядаўняя заява Крамля аб tym, што Саюз будзе сфармаваны к восені 1999 года, сведчыць толькі аб узросшым уплыве прафесійных беларускіх сіл на Расіі. І ў Беларусі, і ў Расіі выказываюць здагадкі, што Лукашэнка мае намер у будучым годзе, калі будуть правадзіцца выбары прэзідэнта Славянскага Саюза, вылучыць сваю кандыдатуру на гэтую пасаду.

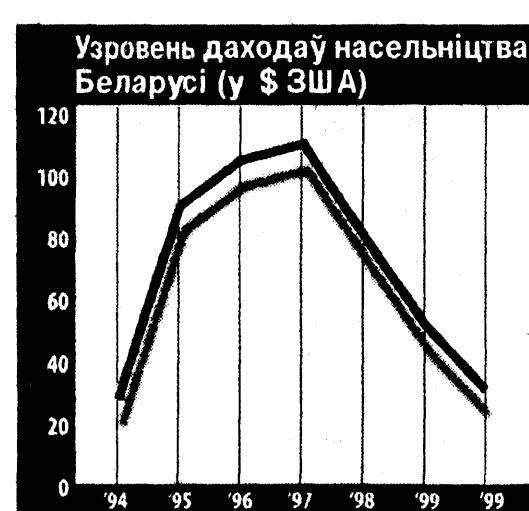
Заходнія «напевы»

Цяжкае эканамічнае становішча і моцны націск апазіцыі вымушаюць Лукашэнку ў апошні час хвалявацца аб наладжванні лепшых адносін з Захадам. Так, ён не так даўно звярнуўся непасрэдна ў Міжнародныя валютны фонд з просьбай аб выдзяленні крэдыту, звярнуўся ў арганізацыю, якую раней неаднаразова лаяў. Але яшчэ ў 1995 годзе МВФ спыніў сваю праграму крэдытавання Беларусі на аснове праведзенага аналізу эканамічнай і грамадскай

палітыкі Беларусі. І дагэтуль МВФ не бачыць прычыну, каб аднавіць дапамогу Беларусі, бо Лукашэнка, як і раней, не згадаеца адмовіца ад цэнтралізаванага кіравання дзяржавай.

«Шагам наперад у напрамку рыначнай эканомікі» называў Лукашэнка, які не так даўно характарызаваў прыватных прадпрымальнікаў як «вартых жалю блох», сваю ідэю стварэння Савета па развіцці прадпрымальніцтва, які, сама сабой зразумела, павінен знаходзіцца пад пільным кантролем самога прэзідэнта. Неаднаразова хвалёная праграма прыватызацыі мае на ўвазе, што шэраг дзяржаўных і камунальных прадпрыемстваў будуць прафадзеныя, каб набыць грошы для дзяржаўных патрэб. У Мінску гаворыць, што Лукашэнка спадзяеца на дапамогу замежных інвестараў. Але дагэтуль, пакуль набыццё контрольнага пакета акцыяў беларускіх прадпрыемстваў будзе забароненае замежным інвестарам, іх цікавасць да Беларусі будзе аблежаваная пэўнымі рамкамі.

За мінулы год колькасць замежных інвестыцыяў значна зменшылася, а эканамічны крызіс у краінах СНД прывёў да таго, што тия інвестары, якія чакалі, калі ж нарэшце пачнучыць працаўцаць такія сапраўды перспектывныя заводы, як фордаўскія, болей нават не мараць аб гэтым.

памяць **ХХХ** стагоддзя
1922

На чужыне

Кастусь ТАРАСАЎ

Кожная падзея мае бачныя прычыны і непрадбачныя наступствы. Ну, і, зразумела, змест. Увесну 1922 года генсекам РКП(б) быў абраны Сталін. Людзям, якія прагаласавалі за яго, здавалася, што ў канкрэтных варунках яны зрабілі не найгоршы выбар. Бальшыня з іх колькі гадоў пазней стаціла жыццё дзякуючы гэтай неабачлівасці. Восень 1922 года адзначана пачаткам перадач радыёстанцыі імя Камінтарна ў Расіі (у Амерыцы ўжо дзеянічалі 7 камерцыйных радыёстанцыяў), што з хуткасцю ператварала мільёны людзей у спажыўнікоў штампаву «эфіру». У 1922 годзе РСФСР і Германія заключылі сакрэтную дамову аб выкарыстанні нямецкім ваеннім расійскім палігонаў і аэродромаў для падрыхтоўкі афіцэраў. Гэтая дапамога адраджэнню забароненай германскай арміі дала «першае прызнанне» Савецкай Рэспублікі. Усё гэта дастаткова змястоўная падзея, аднак яны не адлюстроўваюць тое, што было галоўнай адметнай рысай жыцця мноства людзей у 1922 годзе — страты стабільнасці, сацыяльнага статусу, раздзімы, сэнсу жыцця. Найбольш паказальная з'ява таго часу — эміграцыйная патокі мільёнаў людзей у савецкім саюзе.

Германіі, Францыі, Чэхіі, Балгары. Эміграцыя з Беларусі складаля калі паўмільёна чалавек, хоць цяжка акрэсліць межы, у якіх трэба праводзіцца адпаведная падлікі. Калі падлічваць у межах БНР — дык лічба ўзрасце ўтрапа. Але беларуская кампанента (гэта значыць нацыянальна арыентаваная) не была наада вялікай. Аднак упершыню гэта была менавіта беларускай эміграцыя, якая пакідала радзіму (ва ўсялякім разе яе савецкую частку) з ідэалагічных падставаў як бок, варожы бальшавіцкім талітарызму, з прынцыпавага нежадання жыць у былой імперыі з новай назівай. Галоўным асяродкам гэтай эміграцыі стала Прага, дзе дзеянічай урад БНР, ачолены аўтарытэтным Пётрам Крачэўскім. Меншыя беларускія групукі знайшли прытулак у Літве, але яны не здолелі структуравацца дзеля жыццязельнасці.

Пры ўсіх пакутах, якія выпадлі на долю гэтай хвалі эміграцыі, што патрапіла ў разбураныя войной краіны, дзе і ўласныя грамадзяне не мелі заробку і працы, адбылося тое, чаго не адбылося ў 1864 годзе, калі падстанцы, вымушаныя эмігравацца з Беларусі, не стварылі ніводнай арганізацыі беларускага зместу, далучыўшыся да рускай ці польскай «сесцькі» ці суполак.

Група беларускіх эсэроў. Прого. 1921.

дзей. Магчыма, у такай самай прапорцыі адбывалася эміграцыя ў XVII стагоддзі пад час рэлігійных войнаў паміж католікамі і пратэстантамі, вынікам якой стала ўзінкненне Новага Свету.

Восень 1922 года адзначана высылкай з савецкай Расіі некалькіх сотняў навуковай і творчай эліты. Высылка была дэмантрэтуючай, відаць ленінскі ўрад жадаў пахіснуць сваю здабытую крывавую славу. Бо папярэднія гады засведчаны расстрэламі закладнікаў, 50 тысяч «белых» у Крыму, ленінскімі ўказамі на вынішчэнне духавенства і г. д. Уласна кожучы, «гуманна» высылка невялікай колькасці вядомых асобаў нікі не ўраўнаважвала папярэднія вычыщчэнне народа ад найлепш адкуванага слова. Відавочна, што ўтольася быў выказаны астракізм усёй апазіцыі. Акцыя літасці да «ворагаў працоўных» нібыта канчатковая вырашалася праблему з дысідэнтамі сярод адбываючай службы народа інтэлігенцыі.

Гісторыя не мае варыянтаў (яны, так бы мовіць, выдуманыя: магло бы быць лепш, калі б здарылася інакш). Людзі таго часу рабілі тое, што дыктавалі ім абставіны. Мы ведаем, што яны напакутваліся. Справядлівія слова сказаў наш сучаснік таленавіты паяз: «чужына джаліць, я змяя». Эміграцыя ў 1922 годзе зведала атруту чужыны. Аднак насуперак свайму становішчу вымушаных эмігрантаў яны здолелі зрабіць больш, чым калі б мелі менш волі і мужнасці, менш веры ў будучыню Беларусі.

ГРАМАДСТВА

Восеньска-зімовая адзінота

Па вёсках Случчыны зарэгістравана 5.400 старых, якія жывуць адны. Яны баяцца не смерці. Яны баяцца, што пасля скону іх не хутка знайдуць

Галіна ВОЙСКАЯ

Улетку дзіцячыя галасы ды дагледжаныя агароды здолныя стварыць ілюзію, што жыццё ў беларускіх вёсках ідзе парадкам. Але пачынаеца школа, унукай забіраюць, бульбу выкопваюць, і па восеньскай слоце будуць ужо, быццам здані з мінулага, сноўдацца ў дзіўных апранахах з кіккамі-падпоркамі адно толькі бабкі ды нешматлікі дзядкі.

«Ці ёсце ў вас перазімавалі?» — пытаюцца ў іх звычайна ўвесну, калі агародныя клюпаты прыводзяць гарадскіх у вёску. І штогод свая сумная гісторыя: «Не. Соф'я памерла. Пайшла ў склеп, несла жар, каб бульбу не памерзла, ды і памерла там. Ці ўчадзела, ці так упала? Хто ведае. Старая. 87 гадоў. Раніцою знайшлі. Святла ў вокнах не было, дык мы і пайшли шукаць».

Свято ў вакне — гэты сэнтыйментальна-лірычны сімвал набывае ў спусцелых вёсках жорсткую рэальнасць. Калі зімовым ранкам свято ў суседскай хаце гарыць, значыць, суседка сёння прачнудзялася. Не трэба эбранца грамадую, стукаць ды заглядаць у вонкі... Памерці на адзіноце — гэта страшна, але яшчэ страшней, што знайдуць не хутка і ў якім выглядзе...

Па вёсках Случчыны зарэгістравана 5 тысяч 400 старых, якія жывуць адны. Рэгіструе іх адпаведная служба, а вось аддзяленне сацыяльной дапамогі на дому рабіўшы канакама павінна забяспечваць дагляд за гэтымі людзьмі — спрацаванымі, хворымі, нямоглымі. Існуе «Палажэнне аб надомным абслугоўванні», дзе пералічваюцца абавязкі сацыяльнага работніка. Калі б ўсё было так, як там напісаны, дык, па сутнасці, старая прости мелі б прыслугу, якую наймае для іх дзяржава. Праўда, не на кожнага паасобку, а на 8 чалавек — гэта норма на стаўку сацыяльнага работніка. Гэты работнік павінны і прыбраць, і памыць, і зварыць. Калі начальніца Слуцкага аддзя-

лення пачала гаварыць пра тое, што сацыяльны работнік — калі трэба — і столі пабеліць, і бульбу пасадзіць, і сена скосіць, і дровамі забяспечыць, у мене заняло дух. Але ацвярдзіла простая думка: гэта ж колькі трэба плаціць людзям, каб яны так слугавалі! Насамрэч, аклад сацыяльнага работніка, што абслугоўвае старых на дому мізэрны. Але гэта не ёсць прычына, што па ўсім Слуцкім раёне ўдалося наніць толькі 76 чалавек. Знайшліся бі болей жадаючыя нават на такі аклад, але ў дзяржавы німа грошай на большую колькасць людзей. Такім чынам, на надомным абслугоўванні па раёну знаходзіцца 740 пенсіянераў. Можна было бы сказаць, што астатніх 4 тысяч 660 з зарэгістраваных адзінокіх старых пакінуты на волю лёсу, каб не тац акалінасць, што жыццё ўзятых на абслугоўванні і не ўзятых нічым паміж сабою не адрозніваецца.

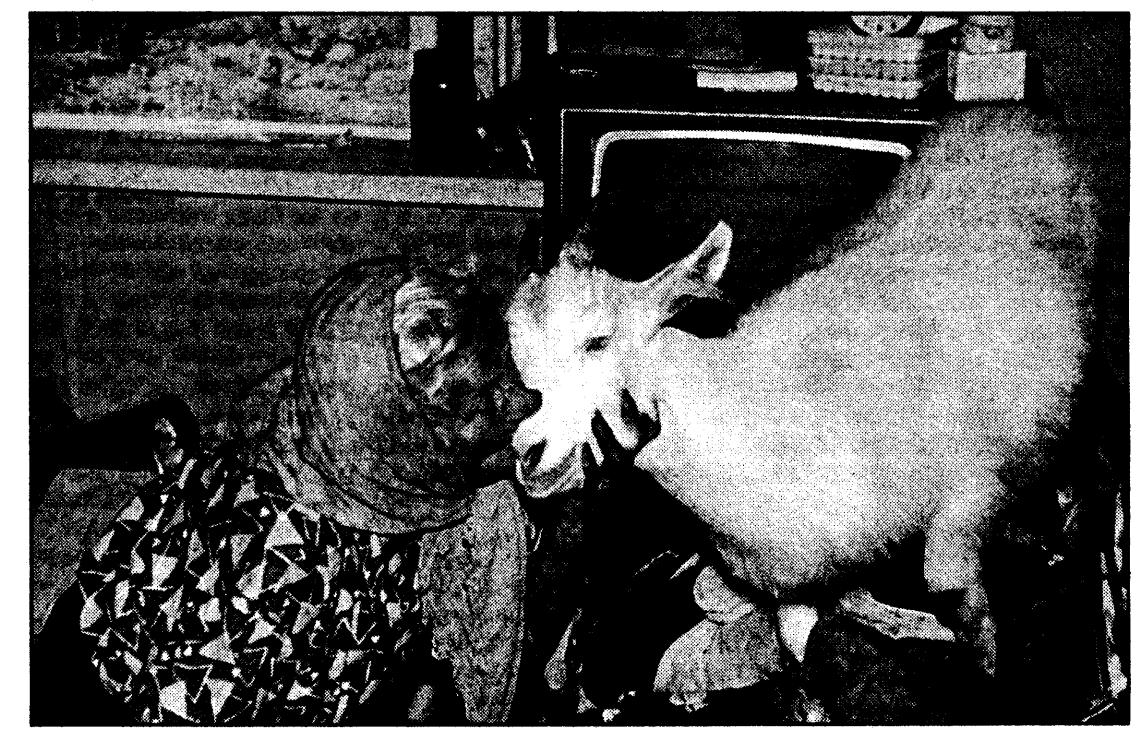
Сёлете мне пашчасціла асабіста пазнаёміца не толькі з адным такім работнікам, але нават з інспектарам, які спецыяльна наняты кантроліруваць ягоную работу. Сонечным ранкам у веснічкі бадзёра прасунуліся дзве кабецины, гучна пачаць і пасадарску патупілі ў хату. Пра што там гаварылі, я не чула, але праз пару хвілінаў жанчыны

выйшлі з нейкім ледзьве не пагрозлівым воклічам: «Каб у хаце чыста было! Ну, і каб не хварэлі, бабуля!» Мінаючы мяне, яны вырашылі аддаць яшчэ адно распараджэнне: «А моладзь няхай двор падмые!» Задаволеная прылічэннем да моладзі, я тым не менш заступіла начальнікам дарогу, каб даведацца, што ж усё-такі адбываецца. Высветлілася, што хутка мае адбыцца праверка яшчэ больш высокага рангу, і вось сацыяльны работнік ды інспектар над ім ходзіць па двараў ды камандуюць бабулям тримаць сябе ды гаспадарку ва ўзорным парадку ды яшчэ папярэджываць, што калі будуць хоць якія скаргі, дык сацработніка зусім выганяць. А гэта ўжо дастатковая пагроза для старых, каб напалохацца.

Сапрауды, ёсць дзве патрэбы, калі сацыяльны работнік дапамагае. Штогод старшина сельсавета выпісвае торф, старшина калгаса — зборжжа, але парупіцца пра машыну ды пра кані, каб прывезіці, трэба самім, а гэту проблему можна вырашыць толькі ў кантары — гэта далёка ды і прыехаўшы можна вярнуцца ні з чым, назаўтра ездз, прасі зноў. Вось тут сацработнік і адпрацувае свой мізэрны аклад (са складанням ім штомесячных справаздачай, старая ніякай карысці не маюць). Зрэшты, здаецца, выпісваючы торф, старшина

мог бы адначасова выпісваць і нарад на машыну, але дзе нам ведаць клопаты старшины. А прывезены і звалены ў кучу перад хатаю гэты торф бабулі перацягіваюць пад паветку самі, як і самі ходзяць пад вонкамі суседак, якія не запалілі зімовым ранкам сялянства.

Шмат у якіх вёсках, дарэчы, німа мажлівасці трывалыя сацыяльнага работніка, бо німа ніводнага праца зімовага чалавека. А яшчэ німа аўтобуса, каб даехаць да някепскай аўтостаўнай калгаснай паліклінікі (увогуле, сяк-так дабраўшыся, можна пабачыць на дзвярах замок — дактары полюць норму калгасных буракоў), німа крамы — аўталаўка два разы на тыдзень прывозіць толькі хлеб ды гарэлку, німа лазняў — ні агульных, ні на ўласных падворках. Зрэшты, лазняў ніхто не пабурый, іх праства і не было. Задаспечаўчы квітненне калгаснай сістэмы, сёняшнія пенсіянеры за нялюдскою працаю на дзяржаву ніяк не парупілі пра побытавыя гады. Адно толькі змаглі выпіхнуць дзяцей у гарады, далей ад таго пекла, у якім гаравалі самі. Вось і маем. Самая шаноўная жывёліна ў гаспадарцы — кот. Цэлае лета бабуля сварыцца на ўнукай, каб не крыўдзілі, бо сыдзе кот з двара, дык «зімою памру, пацукі твар, выпісваючы бяду».

РЕХА

«Конструктивны» бутерброд

Посмотрев «Политические диалоги» 21 сентября, можно сделать вывод, что, кроме поддакивания друг другу и всеобщего одобрения, никакого диалога мы не услышали (как и на всех остальных «диалогах»). Оказалось, что трое умников, сидящих за круглым столом, всю неконструктивную оппозицию считают дураками, а себя и себе подобных конструктивными и правильными. Позвольте не согласиться, гражданин Л. Сечка, Г. Пашковский, Дмитриев. Весь этот бред, идущий с экран-

нов БТ, не хочу комментировать, но вот последнее высказывание Сечки меня заинтриговало. То ли «неконструктивной» оппозиции, то ли Лукашенко Леонид Сечка предложил диалог за достойное существование Беларуси. Я уверен, что весь народ жаждет достойного существования, а не пусторождного диалога, называемого «конструктивной оппозицией». И сейчас эта «конструктивная оппозиция», как клоп в щель, пытается влезть в переговоры, а не в диалог оппозиции и власти.

Диалог вам никто не мешает вести ни с бывшим президентом, ни с народом, ни с оппозицией. Ни напрямую, ни через СМИ. Про вас, «конструктивную оппозицию», я нигде не слышал, не читал и не видел, где вы, «ау?» А про настоящую оппозицию я постоянно читаю в газетах, вижу по телевизору, о ней регулярно говорит даже Лукашенко. Я вижу, что они хотят экономических преобразований, дружбы и сотрудничества со всеми странами мира, социальной защиты и прав человека.

Владимир МАЛЯРЧУК,
г. Вілейка